

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Cap. Veniens 13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

currunt. Unum, quod Sempronius consanguineus Titii, allegans turpitudinem suam, id est, quod cum sponsa Titii concubuerit, audiatur, contra textum in cap. Inter dilectos 8, & ibi notat Glos. sup. De donationib. & in l. 4, C. De revoc. donation.

Alterum est, quod ad dictum unius Sempronii matrimonium contrahi prohibeatur, quod & adversari videtur textui in c. Licet 23, in fine sup. De testib. & in l. Jurisjurandi 8, De testib. quibus non admittitur testimonium unius testis.

Verum utrumque in specie Cap. nostri permittitur, propter periculum animæ, quod fortè subest ob allegatam affinitatem. Siquidem tutius est in re dubia certum accipere pro incerto, hoc est, ut statuamus potius concubitum inter Sem-

pronium & Mæviam intercessisse ad impediendum matrimonium, quam ut opinemur non intercessisse; ne si fortè intercesserit, matrimonium contrahatur inter affines, contra præscriptum sacrorum Canonum, sicut in simili specie videre est in c. 3, sup. eod. Tum quoque res est non magni præjudicii, si sponsalia inter Titium & Mæviam hac de causa distrahantur, cum facile invenire possint similem, cum quo contrahant.

Quod autem addit textus, nisi iuramentum intervenisset, ed pertinet, ut, si sponsalia iuramento confirmata sint inter Titium & Mæviam, ad dictum unius, scilicet Sempronii, matrimonium impediti non debeat, propter periculum perjurii; ac proinde cautiùs hæc res tractanda est, c. 3, De elect. lib. 6.

In Cap. Veniens 13.

Hujus Cap. sententia hæc est, quod mulier invita in uxorem ducta, si postea alteri nubat, valeat hoc posterius matrimonium, abrogato priore, quod ipso jure nullum fuit, nisi metus, antequam cum secunda contraheretur, purgatus fuerit per subsequentem consensum

ipsius mulieris, videlicet propter spontaneam cohabitationem vel copulam, c. Ad id 21, & ubi latius h. tit. & cap. 2, De eo qui duxit in matrim. & c. Quod autem metu initum matrimonium ipso jure nullum sit, dicam inf. cap. proximo.

In Cap. Veniens locum 14.

SUMMARI A.

1. Matrimonium metu contractum ipso jure nullum est.
2. Non etiam alii contractus.
3. Matrimonii bona tria.
4. Iuramentum metu extortum non supplet defectum consensus.
5. Iuramentum qualiter sortiatur naturam actus, cui apponitur.
6. Iuramenta quando servanda.
7. Ei succurri non debet, qui sibi ipsi necessitatem injecit.
8. Metus justus quis.
9. Metum justum patitur quis etiam in liberis suis.
10. Iustus metum an verba minatoria inferant.
11. Metus reverentialis an impediatur libertatem matrimonii.
12. Metus ex præscripto juris illatus non obest matrimonio vel alteri contractui.
13. Vt & metus juxta naturam vel ab alio tertio illatus,

EX hoc Cap. planum sit, matrimonium libero consensu contrahi oportere, adeo quod metu contractum ipso jure sit nullum, consensus text. in c. Signifi. avit inf. De eo qui duxit in matrim. & in l. Nec filium 12, C. De nupt.

† Aliter obtinet in aliis contractibus, qui etsi metu initi sint, tamen ipso jure valent, cum coactus consensus etiam consensus sit, l. Si mulier 21, §. penult. D. De eo quod metus causa, can. 1, xv. q. 1. Sed per actionem quod metus causa rescinduntur, d. §. penult. & passim toto tit. D. & C. De his, qua vi metusve caus. Diversum verò est in matrimonio, eo quod coactæ nuptiæ soleant habere difficilem exitum, text. hic & in c. Requisivit 17, eod.

Reddit aliam rationem hic Panormit. quod in matrimonio tria hæc bona insunt, Sacramentum, proles, & fides, can. Omne itaque xxvii. q. 2, & c. fin. inf. De condition. appof. Quæ substantialia bona appellantur, eo quod sine his matrimonium contrahi non possit, saltem quod attinet ad prolem & ad fidem, d. c. fin. At verò hæc per metum exclu-

T

ducur.